

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS
VI (PAVASARIO) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 240
STENOGRAMA
2015 m. gegužės 7 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė L. GRAUŽINIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. SYSAS*

IŠRAŠAS

10.02 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 18, 20, 70 straipsnių pakeitimo ir 21 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-2677(3) (priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, svarstome darbotvarkės 1 klausimą – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 21 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą. Pranešėjas – D. Kreivys. Kviečiu pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą. Priėmimo stadija.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Ekonomikos komitetas svarstė įstatymo pakeitimus ir R. Žemaitaičio pateiktą pataisą ir nutarė pritarti viskam bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, priėmimas. Motyvai už ir prieš. Pirmiausia pastraipsniui. Teisingai. Dėl 1 straipsnio yra R. Žemaitaičio pasiūlymas, jam yra pritarta. Gerbiamasis Remigijau, jūs sutinkate? Sutinkate. Ačiū. 1 straipsnis priimtas su pataisa.

Dėl 2 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 5 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 6 straipsnio pastabų nėra. Priimtas.

Motyvai dėl viso įstatymo. Nėra.

Gerbiamieji kolegos, balsuojame. Vyksta balsavimas dėl Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo. Norėčiau paprašyti kolegų balsuoti, nes reikia 71 balso.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 78, prieš – 1, susilaikė 2. Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 21 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

10.05 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 6, 13, 14, 15, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2676(2) (priėmimas)

Svarstome lydimąjį įstatymą – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Vėl kviečiu į tribūną... Nieko nereikia, viskas. Man sufleruoja, kad pataisų nebuvo.

Gerbiamieji kolegos, priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Priimtas.

Gerbiamieji kolegos, aš labai noriu paprašyti, triukšmas salėje labai didelis, aš savęs negirdžiu, kai kalbu. Kas nori pakalbėti, eikite į tam skirtą zoną.

Dėl 2 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 5 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 6 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Dėl 7 straipsnio pastabų nėra. Priimtas. Ačiū.

Motyvai už ir prieš. Nėra. Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, tiems, kas kalbasi, – vyksta balsavimas. Prašau išreikšti savo valią.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 87, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.02 val.

Vyriausybės metinė veiklos ataskaita

Grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės. Darbotvarkės 1-18 klausimas – Vyriausybės metinė veiklos ataskaita. Pranešėjas – Ministras Pirmininkas A. Butkevičius. Prašom, premjere.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, mielieji Lietuvos žmonės, XVI Vyriausybė jau nuėjo pusę savo kadencijos kelio, kurį grindė istoriniais darbais. Šiandien jūsų dėmesiui teikiu ministrų kabineto veiklą 2014-aisiais metais. Šis laikas buvo išskirtinis dėl neprognozuojamų išorės veiksnių ir dėl užduočių svarbos, kai neturėjome teisės vėluoti nė vienos dienos.

Lietuva numatyta laiku, nepaisydama sudėtingo techninio projekto, per pusantrų metų pastatė suskystintųjų gamtinių dujų terminalą, kuris iš esmės mūsų naudai pakeitė energetinio saugumo situaciją visame Baltijos regione. Taip pat per pusantrų metų sėkmingai išlaikėme pasirengimo euro įvedimui egzaminą. Sulig paskutiniaisiais 2014 m. laikrodžio dūžiais iš bankomatų išimti pirmieji bendros valiutos – euro – banknotai.

Dar kartą dėkoju visiems, prie šių projektų įgyvendinimo prisidėjusiems ir parama, ir konstruktyvia kritika. Kartu džiaugiuosi, kad tai buvo puikus pretekstas tarptautinei žiniasklaidai pranešti pasauliui apie Lietuvos pasiekimus.

Praėję metai buvo įtempti ir dėl tarptautinės politikos iššūkių. Europos rytuose dar labiau sustiprėjo galios politikos apraiškos. Rusijos agresija Ukrainoje atgaivino civilizuoame pasaulyje pamirštą nerimą dėl valstybės sienų ir teri-

torijos saugumo, sukėlė pavojų ekonomikos ir socialinės aplinkos stabilumui. Lietuva – viena iš Rytų partnerystės iniciatorių Europoje – ryžtingai ir lanksčiai veikė kartu su Europos Sąjungos ir NATO sąjungininkėmis.

Praėjusiais metais buvo priimti nacionaliniai sprendimai, stiprinantys krašto gynybą. Vykdydama prieš metus pasiektą politinių partijų sutarimą iki 2020 m. padidinti gynybos finansavimą iki 2 % bendrojo vidaus produkto, praeitų metų viduryje Vyriausybė šį biudžetą padidino penktadaliu. Papildomos lėšos skirtos mūsų kariuomenės pajėgumams stiprinti ir modernizuoti – įkurtos greitojo reagavimo pajėgos, pasirengusios atremti hibridines grėsmes; perkame didesnės galios ginklų, atkuriamas šaudmenų rezervas.

Įsitikinome, kaip veikia NATO partnerystės skydas. Lietuvoje dislokuoti JAV sausumos pajėgų kariai, sustiprinta NATO oro policijos veikla virš Baltijos valstybių, surengtos didelio masto karinės pratybos. Lietuvos kariai, stiprindami sąveikos įgūdžius, treniravosi kartu su sąjungininkais ir partneriais. Pernai rugsėjį Velse įvykusiame Aljanso viršūnių susitikime buvo patvirtintas didelis saugumo stiprinimo priemonių sąrašas, jame numatyta tęsti sąjungininkų karinių vienetų rotaciją regione, įsteigti Lietuvoje NATO vadavietę, kurti ypač aukštos parengties NATO greitojo reagavimo pajėgas. Taigi rūpindamiesi savo saugumu drauge su sąjungininkais stipriname rytines Aljanso sienas.

2014 metais Vyriausybė dirbo nuolatinės parengties režimu, vienu metu spręsdama tiek ilgalaikio augimo strategines užduotis, tiek greitai reaguodama į iškilusias rizikas. Išorės aplinką blogino aštrėjanti geopolitinė situacija, kuri trikdė euro zonos atsigavimą ir ribojė spartesnį Lietuvos ūkio augimą. Būdamą Europos Sąjungos forpostu Rytuose – ties ideologijų ir vertybių susidūrimo linija, Lietuva neatsitiktinai patyrė didžiausią neigiamą poveikį savo ekonomikai. Rusijos taikomi draudimai lietuviškos kilmės maisto prekių eksportui, apribojimai vežėjų verslui ir apskritai nuspėjami veiksmai politikos ir verslo santykių srityje kiek pristabdė pagrindinius ekonomikos traukos variklius – eksportą, vidaus vartojimą, investicijų augimą.

Nauji iššūkiai mūsų nesutrikdė, greičiau dar labiau užgrūdino. Mūsų ekonomikos lankstumas ir tinkama ekonominė politika padėjo išvengti ženklesnio augimo tempo kritimo. Lietuva pernai vėl buvo tarp Europos Sąjungos valstybių lyderių, kurių ekonomika augo sparčiausiai. Pacituosiu Tarptautinio valiutos fondo misijos Lietuvoje vadovą Christophą Klingeną: „2014 metais Lietuvos ekonomika buvo labai atspari, eksportuotojai prisitaikė prie geopolitinės situacijos, taigi matydami, kokie aktyvūs buvo eksportuotojai, manome, kad ekonomikos augimas šiemet pernelyg nesikeis.“

Tarptautinis valiutos fondas pirmą kartą Lietuvą įtraukė į išsivysčiusios ekonomikos šalių sąrašą, kitaip tariant, patekome į aukščiausiąją lygą.

Beveik tuo pačiu laiku viena įtakingiausių tarptautinių institucijų – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija – priėmė sprendimą pakviesti Lietuvą derėtis dėl narystės. Šios žinios nuo oficialaus prašymo įteikimo 2002 m. laukėme daugiau kaip dešimt metų. 2012 m., suformavę koalicinę Vyriausybę, atnaujino stojimo į šią organizaciją prašymą, sustiprinome pasirengimą narystei nacionaliniu mastu, skyrėme tam finansinių išteklių ir pradėjome diplomatinį darbą, siekdami Lietuvai palankaus sprendimo.

Kvietimas pradėti derybas dėl narystės – dar vienas strateginis mūsų pasiekimas, kuris suteiks ilgalaikės naudos ir dar labiau sustiprins mūsų ekonomiką. Lietuva bus labiau matoma pasaulyje, pelnys didesnį investuotojų pasitikėjimą, galės pigiau skolintis. Po šios įtakingos organizacijos vėliava mūsų verslui bus platesnis ir tiesesnis kelias į pasaulio eksporto rinkas. 2013–2014 m. intensyviai dirbome, kad pelnytume pripažinimą ir pakvietimą į prestižinį ekonomiškai pajėgių valstybių klubą. Dabar jau stovime ant jo slenksčio. Tačiau ar galėsime jį peržengti, priklausys ir nuo Seimo sprendimų. Svarbiausia reforma laukia mūsų valstybės įstaigose ir institucijose.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis premjere, aš labai ašiprašau. Gerbiamieji Seimo nariai, prašau netrukdyti ministrams klausyti ataskaitos, nes jiems reikės atsakinėti. Šiandien šiuo metu mes svarstome Vyriausybės ataskaitą, o ne sprendžiame jūsų asmeninius klausimus. Gerbiamoji Irena, prašom netrukdyti posėdžiui! Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju.

Gerbiamieji, pristatydamas Vyriausybės praėjusių metų veiklą, pabrėšiu **tik svarbiausias permainas ir pradėtas arba parengtas sisteminės pertvarkas**. Detali darbų ataskaita yra išsiųsta Seimui, skelbiama Vyriausybės interneto puslapyje.

Kaip jau minėjau, stipraus geopolitinio ir ekonominio bangavimo sąlygomis išsaugotas stabilumas patvirtina, kad klojame tvirtus pamatus ilgalaikėi šalies gerovei ir konkurencingumui. Tą liudija stipri lietuviško eksporto plėtra, nepaisant Rusijos taikomų draudimų. Pernai Lietuvos bendrasis vidaus produktas padidėjo 3 %. Maždaug 0,8 procentinio punkto galimo augimo sustabdė Rytų kaimynės paskelbtas embargas ir suvaržymai Lietuvos vežėjams. Nedarbo lygis sumažėjo iki 10,7 %, realusis darbo užmokestis išaugo 5 %. Gerėjanti padėtis darbo rinkoje, didėjantis darbo užmokestis, stabilios kainos sustiprino gyventojų perkamąją galią. Namų ūkio vartojimo išlaidos per praėjusius metus padidėjo dar labiau – 5,7 %. Sustiprėjusi namų ūkių finansinė būklė – ne tik statistinis rodiklis. Tai – gyventojų ir visos šalies gerovės kūrimo sąlyga. Lietuvos žmonių ir valstybės gerovė yra svarbiausias mūsų darbo matas ir prasmė.

Žurnalo „Foreign Policy“ 2014 m. investicijų pelningumo indeksas rodo, kad Lietuva – **palankiausia valstybė investicijoms** Baltijos šalyse ir antra Europoje pagal prognozuojamą jų pelningumą. Pasaulio ekonomikos forumo ataskaitoje pernai Lietuva paskelbta 41-ąja tarp 144 pasaulio konkurencingiausių valstybių, o pagal tiesiogines užsienio investicijas ir technologijų diegimo rodiklį ji įsitvirtino gana aukštai – 7 vietoje.

Pastaraisiais metais Vidurio, noriu pabrėžti, ir Rytų Europoje mažėja investicinių projektų skaičius ir didėja konkurencija tarp šalių. „Investuok Lietuvoje“ duomenimis, Lietuva, praėjusiais metais pritraukusi 44-ių tiesioginių užsienio investicijų projektus, ryškiai pirmauja tarp Baltijos šalių. Bendra investicijų į ilgalaikį turtą vertė sudaro daugiau nei 500 mln. eurų, o tai įgyvendinus bus sukurta beveik 3 200 naujų darbo vietų. Nuosekliai gerėjantis investuotojų požiūris į Lietuvos verslo aplinką – manau, tikrai neblogas Vyriausybės darbų įvertinimas.

Pernai kiek sumažėjusias tiesiogines užsienio investicijas Lietuvoje lėmė Vyriausybės inicijuotos energetikos sektoriaus permainos. 2014 m. gegužės mėn. valstybė išpirkė Lietuvos energetikos įmonių, t. y. „Lietuvos dujų“, „Amber Grido“ ir LESTO, akcijas iš Vokietijos koncerno „E.ON Ruhrgas International“ ir Rusijos „Gazprom“.

Siekdami strateginių energetikos tikslų, taip sustiprinome valstybės pozicijas ir įtaką. Nepaisant geopolitinių įtampų, lemiančių santūresnį tarptautinio verslo požiūrį į plėtrą, užsienio investicijos Lietuvoje auga, ypač paslaugų sektoriuje. Didžiausia pasaulyje privati nekilnojamojo turto agentūra „Cushman & Wakefield“, skelbianti verslo paslaugų centralizavimo ir paslaugų centrų lokacijų indeksą, 2015 m. Lietuvai skyrė pirmąją vietą pasaulyje verslo sąlygų kategorijoje. Mūsų šalis į šį vertinimą įtraukta pirmą kartą ir pagal visus rodiklius užėmė bendrą 11 vietą.

Praėjusiais metais pasiekėme **persilaužimą, mažindami jaunimo nedarbą**. Siekdami padėti jauniems žmonėms įsilieti į darbo rinką ir įsitvirtinti joje, jaunimo nedarbo mažinimą buvome paskelbę vienu iš 2014 m. prioritetų. Šią problemą sprendėme kompleksiskai, kad kvalifikacijos pasiūla atitiktų darbo rinkos poreikius. Pernai Lietuvoje dar labiau sumažėjus jaunų žmonių nedarbui bendras lygis nusmuko žemiau Europos Sąjungos vidurkio 2,9 procentinio punkto. Vien praėjusiais metais įdarbinta 40,8 tūkst. jaunų bedarbių.

Kryptinga **užimtumo didinimo politika** leido Lietuvai priartėti prie Europos Sąjungos nedarbo lygio vidurkio. Gyventojų iki 64 metų amžiaus užimtumas pernai siekė beveik 66 %. Šis skaičius rodo, kad Lietuva pasiekė aukščiausią dirbančių žmonių lygį nuo 1998 m. Spręsdami nedarbo problemas, laimime kur kas daugiau nei gerėjanti naujų darbo vietų statistika. Nedarbas reiškia prarastas žmogaus galimybes ir finansinę naštą valstybei, žmogaus patiriamą socialinę atskirtį ir psichologines problemas. Todėl, neprarasdami vilties, rūpinsimės ilgalaikių bedarbių, motyvaciją dirbti praradusių žmonių ar socialiai pažeidžiamų asmenų, kuriems sunkiau savarankiškai susirasti darbą, įtraukimu į darbo rinką.

Kartu Vyriausybė sprendžia kvalifikuotų specialistų, darbo rinkoje paklausių profesijų problemą. Investuotojai, verslininkai vienu balsu kalba, kad jų veiklą stabdo kvalifikuotų specialistų stygius. Pavyzdžiui, statybos ir renovacijos darbams jau ketinama įsivežti darbininkų iš kitų šalių. Didesnės įmonės jau senokai pačios pradėjo mokyti joms reikalingų kvalifikacijų darbuotojus, o valstybės išlaikomos regionų profesinės mokyklos teberengia gausybę nepaklausių profesijų atstovų, kurie vėliau negauna darbo.

Bendradarbiaudami su verslu **pradėjome profesinio mokymo pertvarką**. Valstybinės profesinės mokyklos perprofiluojamos pagal regionų ūkio sričių darbo jėgos poreikio ir plėtros perspektyvas. Diegiamos modulinės profesinio mokymo programos, sudarančios galimybę lanksčiai reaguoti į verslo poreikius. Jau parengti teisės aktų pakeitimai, kurie sudarys sąlygas diegti Lietuvoje pameistrystę, paspartinti profesinio mokymo licencijų išdavimą, supaprastinti kompetencijų įvertinimo procedūras ir kita.

Pirmą kartą atlikome aukštąjį mokslą įgijusių specialistų įsidarbinimo tyrimą. Analizuojant, kaip klostėsi 2012–2013 m. absolventų profesinės karjeros pradžia, buvo apdorota daugiau kaip 300 tūkst. „Sodros“ duomenų bazės įrašų. Gauti rezultatai atskleidė, kokie specialistai ypač paklausūs darbo rinkoje, kurie dirbo darbus, nereikalaujančius tokios aukštos kvalifikacijos. Šis tyrimas leis geriau prognozuoti specialistų poreikį, formuojant valstybės užsakymą.

Seimo pavasario sesijai teikiamos Mokslo ir studijų įstatymo pataisos, kurios įtvirtins valstybės užsakymo į valstybės finansuojamas vietas principą, leis labiau atsižvelgti į konkurencingai ekonomikai svarbių sričių plėtrą. Kol įsigalios šie teisės aktai, Vyriausybė nedelsdama skyrė lėšų tiksliniam labai paklausių inžinerinių techninių specialybių rengimui. Pavyzdžiui, šiemet penktadaliu daugiau bus rengiama informacinių technologijų specialistų.

Profesinio mokymo sistemos pertvarka, atskirų sričių poreikį atitinkančių specialistų su aukštesniu išsilavinimu rengimas yra vienas iš svarbių paramos elementų verslui, siekiančiam plėtoti savo veiklą. Ypač regionuose, kuriems naujoje finansinėje perspektyvoje tiesiogiai bus skirta daugiau kaip 1 mlrd. eurų Europos Sąjungos paramos.

Mielieji, **regionai** yra padidinto dėmesio ir priežiūros laukas, kuris netolimoje ateityje turi subrandinti naujas pasiskatant šalies ekonominiam augimui. Per praėjusius metus parengta iš principo nauja kompleksinio finansavimo pagal individualią atskirų vietovių būklę schema. Išskirtos 23 integruotos tikslinės teritorijos, t. y. mažesni miestai, kuriems sudaryti atskiri investiciniai planai, kaip padidinti ūkinės veiklos įvairovę, skatinti verslumą ir įmonių steigimą ten, kur yra išlikusi infrastruktūra.

Bendrai sudėjus visas regionams prieinamas programas, t. y. Kaimo plėtros, Gyvulininkystės skatinimo, Užimtumo, daugiašalę Bendradarbiavimo per sieną, Smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo, Renovacijos, Energijos efektyvumo bei kitas programas, susidarys keli milijardai eurų investicijų. Dar niekada mūsų regionai neturėjo galimybės disponuoti tokio dydžio parama. Sudarytas istorinis šansas pasiekti ekonominį lūžį, kad negrįžtamai ištrintume socialinę atskirtį.

Šis iššūkis – ne vien Vyriausybei, kuri gerai supranta savo pareigą garantuoti vadybinę pagalbą investicijoms, reiklų projektų atranką ar jų įgyvendinimo priežiūrą. Tai iššūkis ir Seimo nariams, į savivaldybes išrinktų partijų ir vienuomenininkų atstovams panaudoti lėšas skaidriai, apskaičiuojant būsimą naudą ir konkrečią grąžą.

Labai atsakingai pasirėngėme 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų – iš jų Lietuvai tenka 6, 7 mlrd. eurų – investicijoms. Lietuva buvo tarp pirmųjų valstybių, kuriai Europos Komisija patvirtino investicijų veiksmų programą. Programos prioritetas – **moksliui imlių sektorių ir inovacijų plėtra**. Per pastaruosius kelerius metus pagal lėšų skyrimą inovacijoms pasiekėme Europos Sąjungos vidurkį, bet, mielieji, pagal pritaikymą praktikoje esame autsaiderių penketuke.

Iki šiol buvo daug kalbų apie mokslo ir verslo bendradarbiavimo svarbą, tačiau realybėje tokia sąjunga vystosi gana lėtais tempais. Per praėjusius metus pasirėngėme įgyvendinti ambicingą tikslą – spartinti perspektyviausių, mokslui imlių sektorių bei inovacijų plėtrą, mokslo ir verslo slėnius užpildyti technologiniu turiniu. Vyriausybė patvirtino Suma-

niosios specializacijos programą, kurios įgyvendinimas reikš aukštųjų technologijų ir inovacijų perversmą. Ekspertų darbo grupės identifikavo šešias stipriausias Lietuvos mokslo ir technologijų kryptis – joms bus skirta per 600 mln. eurų.

Yra parengtas ikiprekybinių pirkimų teisinio administracinio modelio projektas, kuris skatins verslą užsakyti sukurti inovatyvius produktus. Tikiuosi, kad Lietuvos mokslininkai, inžinieriai pasinaudos išskirtine proga – valstybės užsakymu modernias technologijas pritaikyti krašto gynybos ir saugumo poreikiams. Turiu galvoje ne tik ginkluotės modernizavimą, bet ir dvigubos paskirties produktų, tinkamų naudoti ir civilinėms reikmėms, kūrimą.

Kažin, ar kada nors ateityje turėsime tiek papildomų milijardinių finansinių išteklių. Augant ekonomikai, Lietuva beveik pasiekė 75 procentų Europos Sąjungos bendrojo vidaus produkto vidurkį vienam gyventojui. Peržengusi šią ribą mūsų šalis pateks į aukštesnę pereinamojo laikotarpio regionų kategoriją ir nebegalės pretenduoti į didesnę paramą, skiriamą Europos senbuvėms pasivyti. Pagal 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų investavimą Lietuva praėjusiais metais užėmė antrą vietą po Portugalijos. Investavome 83 procentus finansinės paramos, kai Europos Sąjungos vidurkis buvo 68 procentai.

Jau dabar **pradėjome rengtis gyventi po 2020 metų**, kai išseks Europos Sąjungos dosnios paramos šaltiniai. Todėl plečiame inovatyvių finansinės inžinerijos priemonių skėtį, kad kiekvienas investuotas euras grįžtų su pridėtine verte. Iš sukauptų pinigų bus formuojami mūsų ateities darbų finansiniai fondai. Skaičiuojame, kad grįžusios lėšos svariai papildys 2014–2020 metų periodu gautą finansavimą, t. y. smulkaus ir vidutinio verslo bei energijos efektyvumo ir ilgalaikės infrastruktūros plėtrai bendrai sutelksime daugiau negu 600 mln. eurų išteklių. Jau yra įsteigti du fondai, t. y. Energinio efektyvumo ir Tranzitinis JESSICA II. Pritraukę į juos ir privačių lėšų, atnaujinsime viešosios paskirties pastatus ir daugiabučius, modernizuosime gatvių apšvietimą. Šiuo metu nagrinėjamos galimybės finansinės inžinerijos priemonės panaudoti švietimo, sveikatos apsaugos bei socialinės infrastruktūros, informacinių technologijų, mokslinių tyrimų bei kitų sričių plėtrai.

Taip pat dirbame, kad naujasis Europos Sąjungos investicijų skatinimo projektas, dar vadinamas Junkerio planu, būtų maksimaliai naudingas Lietuvai.

Gerbiame, kilus ekonominėms ir geopolitinėms įtampoms Europos Rytuose, Vyriausybė nedelsdama ėmėsi iniciatyvos padėti verslui labiau įsitvirtinti stiprėjančios konkurencijos tradicinėse rinkose ir patekti į naujas. Vyriausybė patvirtino 2014–2015 m. veiksmų planą, kuriuo siekiama **įvairinti Lietuvos eksportą** ir sumažinti Lietuvos įmonių nuostolius dėl Rusijos paskelbtų sankcijų.

Visas Lietuvos eksportas, be mineralinių produktų, itin priklausančių nuo naftos ir jos produktų rinkos pokyčių poveikio, didėjo 6,5 procento. Nors, kaip žinome, lietuviškos kilmės prekių eksportas į Rusiją pernai sumažėjo 16 procentų.

Vyriausybė išplėtė Lietuvos komercijos atašė tinklą ir investavo į naujų rinkų paieškas. Siekdama didinti Lietuvos ūkio konkurencingumą, Ekonominės diplomatijos taryba patvirtino 27 perspektyviausias ekonominės diplomatijos kryptis. Iki 2014 metų pabaigos atlikta apie 690 užsienio rinkų tyrimų, parengta per 200 produktų eksporto plėtros strategijų. Net 270 įmonių pradėjo eksportuoti savo produkciją į naujas rinkas, o daugiau kaip 250 padidino eksportą į esamas eksporto rinkas. Rudenį įteisintas ritualinis skerdimas, tikimasi, kad tai leis reikšmingai padidinti gyvulių mėsos eksportą į Vidurio Azijos ir Afrikos šalis.

Pernai užmezgėme naujus komercinius ryšius su Kinija ir kitomis Pietryčių Azijos, Lotynų Amerikos, Afrikos šalimis, JAV. Tačiau tikrai niekuo negalėsime padėti tiems verslininkams, kurie tesugeba dūsauti ir kritikuoti politikus dėl prarastos Rusijos rinkos, neįsileidžiančios Europos Sąjungos maisto prekių. Atėjo laikas išplėsti Lietuvos, kaip tilto tarp Vakarų ir Rytų, sampratą. Turime greičiau tiesti kelius tolyn į Aziją, Tolimuosius Rytus ir pasiekti sparčiai augančių šalių rinkas.

Vyriausybė tęsia verslo sąlygų Lietuvoje gerinimo procesą su šūkiu – **daugiau erdvės ir šviesos sąžiningam verslui!** Pradėję nuo įvairių licencijų, leidimų bei kitokių privalomų raštų mažinimo, perėjome prie kontrolės institucijų veiklos konsolidavimo. Šiuo metu ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijas atlieka daugiau kaip 60 priežiūros institucijų.

Priimtas sprendimas nuo pamatų pertvarkyti visą verslo priežiūros sistemą, kad būtų išgrynintos funkcijos ir sumažintas gausių tikrintojų skaičius. Yra patvirtinti aštuoni konsolidavimo priemonių planai, nurodyti konkretūs darbų terminai.

Paminėsiu tik keletą. Pavyzdžiui, iš trijų tarnybų – Audito ir apskaitos bei Turto vertinimo priežiūros tarnybos ir Įmonių bankroto valdymo departamento prie Ūkio ministerijos – bus viena – Audito, apskaitos, vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba. Valstybinė ne maisto produktų ir Lietuvos metrologijos inspekcijos bus prijungtos prie Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos. Sujungus Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją, Ryšių reguliavimo tarnybą ir Valstybinę energetikos inspekciją, bus įsteigtas vienas daugiasektorinis reguliuotojas. Tai padės suvienodinti kontrolės vykdymo procedūras ir reikalavimus, išvengti pakartotinių patikrinimų, sutrumpinti ginčų sprendimo, priežiūros terminus. Sukūrus informacinę sistemą, verslui nebereikės teikti duomenų ar informacijos, jeigu juos jau turi nors viena priežiūros institucija. Beje, noriu pabrėžti, 99 valstybiniai duomenų centrai bus sujungti į 4 aukšto kibernetinės saugos lygio centrus. Visą priežiūros institucijų konsolidavimo procesą numatoma užbaigti iki 2015 m. vidurio arba pabaigos (priklauso nuo pokyčių masto ir sudėtingumo), o sudėtingesni procesai turėtų baigtis 2016 metais. Reikės pa-keisti beveik 1500 teisės aktų, tarp jų daugiau nei 100 įstatymų.

Ryžtingi Vyriausybės sprendimai davė finansinių rezultatų kovojant su šešėline ekonomika. Pernai dyzelinių degalų pardavimas išaugo beveik penktadaliu, į biudžetą surinkta daugiau akcizo mokesčio. Kovodami su šešėliu privalome būti dar greitesni, įžvalgesni ir išradingesni.

Šias savybes padės sustiprinti išmanioji mokesčių administravimo sistema. Nuo gegužės 1 dienos pradėdame diegti pirmąjį jos etapą – kuriamos elektroninės sąskaitų faktūrų ir važtaraščių sistemos, kurios garantuos ūkinių operacijų apskaitymą ir realiu laiku e. važtaraščiais fiksuos visų prekių pervežimo operacijas. Kaupiamos informacijos pagrindu antrajame etape bus sukurta elektroninių kasos aparatų posistemė. Visas operacijas registruos Mokesčių inspekcijos informacinė sistema. Taikomos skaitmeninės priemonės sumažins administracinę našlą mokesčių mokėtojams ir kartu sukurs išmaniąsias elektrones paslaugas. Duomenų bazės atmintis bus patikimas kontrolierius, matantis ir vertinantis visas finansines operacijas.

Per praėjusius metus atlikus išsamų darbo ir socialinių santykių tyrimą, sukurtas **naujas socialinis modelis**, kuris sukuria prielaidas stiprinti, pirmiausia noriu pabrėžti, šalies konkurencingumą varžantis dėl investicijų, atsparumą galimiems ekonominiams sukrėtimams. Pirmiausia šio modelio pagrindu bus parengtas šiuolaikinės rinkos procesus atitinkantis Darbo kodeksas ir palaipsniui pertvarkyta socialinio draudimo ir socialinės paramos sistema. Darbo santykių reforma yra mūsų visų investicija į našesnę ir geriau atlyginamą darbą, į naujas darbo vietas. Dar laukia didelis darbas, ieškant kompromisų ir su profsąjungomis, ir su darbdaviais, ir, aš manau, čia, Seime. Kai Lietuva pagal darbo santykių lankstumą yra antrame pasaulio šalių šimtuose – mus lenkia besivystančios Azijos ir Afrikos šalys (ką jau kalbėti apie kaimynus), delsimas ar pažangos ignoravimas būtų nusikaltimas Lietuvos žmonėms. Tikiuosi, kad politinė išmintis nugalės. Susitarus su socialiniais partneriais dėl darbo vietų kuriančių ir didesnius atlyginimus garantuojančių darbo santykių, bus sukurta fundamentalios prielaidos jau nuo 2016 m. sausio 1 d. kalbėtis ir apie minimalios mėnesinės algos didinimą iki 350 eurų, ir kitas socialines garantijas.

Pasirengėme socialiai jautriai **vaikų globos sistemos pertvarkai**. Atsisakysime didelių vaikų namų, o tėvų netekusių nepilnamečių priežiūrą patikėsime profesionaliems globėjams. Tačiau šis procesas bus vykdomas palaipsniui, kad atrinktume ir parengtume šiai misijai atsidavusias šeimas, į kurias atėję vaikai būtų tinkamai ugdomi, jaustųsi saugūs, reikalingi ir mylimi.

Kai kalbame apie valstybės saugumą, galvoje turime ir **energetiką**. Kaip jau minėjau, 2014 m. pradėjęs veikti suskystintųjų gamtinių dujų terminalas ženklina mūsų savarankiškos energetikos politikos pradžią. Lietuva, tapusi tarpautinės dujų rinkos pirkėja, atveria plėtros galimybes Lietuvos verslui. Dabar šiemet iš terminalo gaunamos dujos vamzdžiais pasieks visas savivaldybes, nes Lietuvos dujotiekio žiedui reikalinga jungtis – Klaipėdos–Kiemėnų vamzdyno antroji gija – tiesiama pagal grafiką ir bus užbaigta šiais metais.

Mūsų Vyriausybė išjudino ir į Europos Sąjungai svarbių projektų lygmenį iškėlė dar vieną strateginį projektą – Lietuvos ir Lenkijos dujotiekio statybą. Vamzdyno žiedas sujungs dujų tiekimą Šiaurės ir Vakarų Europoje. Kartu su Lenkijos partneriais profesionaliai parengtos projektų įgyvendinimo analizės padėjo gauti Europos Sąjungos finansavimą, padengsiantį daugiau kaip du trečdalius parengiamųjų ir statybos darbų išlaidų.

Nuo darbų režimo nenukrypstanta statant elektros jungtis su Švedija „NordBalt“ ir Lenkija „LitPol Link“. Elektros linijos, integruojančios Lietuvą į Vakarų elektros tinklus, bus pradėtos eksploatuoti šių metų pabaigoje.

Vyriausybės inicijuota šilumos ūkio pertvarka ir gyvenamųjų namų renovacija pagal naują finansinį modelį beveik trečdaliu sumažino verslo ir gyventojų išlaidas už komunalines paslaugas. Prie to prisidėjo ir Vyriausybės sprendimai ir rezultatyvios derybos su buvusia vienintele dujų tiekėja „Gazprom“.

Jau baigtas pirmasis šilumos ūkio pertvarkos etapas, kurio metu buvo sudarytos sąlygos kuo greičiau ir su mažesniais išlaidomis savivaldybių šilumos tiekimo įmonėms pasistatyti pigesnes vietines žaliavas naudojančias katilines. 25-ioms savivaldybių šilumos tiekimo įmonėms praeitais metais buvo skirta daugiau kaip 30 mln. eurų Europos Sąjungos paramos lėšų biokuro katilinėms statyti ir daugiau kaip 20 mln. eurų – šilumos trasoms atnaujinti. Per dvejus metus pasiekėme, kad gaminant šilumą jau vienodomis dalimis (per pusę) naudojamas vietinis biokuras ir importuojamos dujos.

Po užsitęsusių politinių diskusijų pernai pradėjome antrąjį šilumos ūkio pertvarkos etapą – įgyvendinami Vilniaus ir Kauno atliekų ir biokuro kogeneracinių elektrinių projektai. Tikimės, kad šių metų pabaigoje bus pasirašytos projektavimo ir rangos darbų pirkimo sutartys. Kitais metais jau bus galima pakviesti į statybvietes pasižiūrėti, kaip įgyvendinami vieni iš didžiausių per paskutinius 20 metų energetikos projektai.

Panašų statusą „didžiausias dešimtmečių projektas“ turi ir visose savivaldybėse vykstanti daugiabučių gyvenamųjų pastatų **renovacija**. Apšiltinto ir sutvarkyto namo gyventojų mokesčiai už šildymą sumažėja 50–60 procentų. Daugiabučių atnaujinimo darbai taip išjudino statybų verslą, kad šis pagal augimo tempus iš krizės nuosmukio duobės šovė į lyderio pozicijas Europos Sąjungoje.

Mūsų investicijos į renovuotus namus grįžta ne tik per tiesiogiai sutaupytą šilumos energiją, bet ir per trečdaliu padidėjusią butų vertę. Šiemet startuoja dvi naujos Miestų inžinerinių tinklų atnaujinimo ir Kvartalinės renovacijos programos. Pastarasis projektas pradėdamas nuo Šiaulių, Utenos ir Birštono – čia bus atnaujinami ištisi miesto rajonai – pastatai, apšvietimas, automobilių stovėjimo aikštelės, įrengiamos rekreacinės erdvės. Programoms įgyvendinti taikomos įvairios finansinės priemonės tai yra gražintina parama, privačios lėšos, lengvatinės paskolos, valstybės suteiktos garantijos, subsidijos, viešojo ir privačiojo partnerystė. Mūsų siekis – iki 2020 m. sumažinti energijos suvartojimą 20 procentų.

Mielieji, savo kalboje daugiausia dėmesio skyriau per 2014 m. pradėtoms ar parengtoms ekonominėms ar socialinėms pertvarkoms. Metų pabaigoje Vyriausybė priėmė sprendimą, įprasminantį istorinę sukaktį – **Lietuvos 100-mečio jubiliejų**. Manome, kad jį turime paminėti ne tik panašioms progoms skirtais paminklais, filmais ar leidiniais. Nutarta pastatyti septynis kultūros ir sveikatingumo objektus Vilniuje, Klaipėdoje, Palangos ir Druskininkų kurortuose. Mūsų kartos dovana ir Lietuvos 100-mečio jubiliejaus pėdsakas bus rekonstruoti Vilniaus Koncertų ir sporto rūmai, Lazdynų sveikatingumo centras su plaukimo baseinu ir didžiulis daugiafunkcis centras, pritaikytas vaikų ir jaunimo sporto, kultū-

ros bei socialinėms reikmėms, Klaipėdos miesto plaukimo baseinas ir rekonstruotas Dramos teatras, Palangos koncertų salė ir Druskininkų sporto rengimo centras.

Džiaugiuosi, kad dėl Vilniaus koncertų ir sporto rūmų rekonstrukcijos į Kongresų centrą radome bendrą sutarimą su pasaulio žydų bendruomene dėl jai sakrališkai svarbios teritorijos priežiūros. Neries pakrantėje pagarbiai bus įamžintas vienos iš Lietuvos istorinių tautų – žydų – atminimas.

Tikiuosi, kad 100-uosius Lietuvos nepriklausomybės metus ženklinančios naujos modernios infrastruktūros erdvės paskatins mus dažniau susitikti su menu, prasmingai ir sveikai praleisti laisvalaikį, plačiau atvers Lietuvos ir pasaulio kultūrą. Galimybė tobulėti ir pabūti kartu su šeima, artimaisiais taip pat yra didelė, mus visus telkianti vertybė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame Ministrui Pirmininkui.

Gerbiamieji kolegos, po Vyriausybės metinės ataskaitos pateikimo balsavimo nėra. Klausinėjame Ministro Pirmininko ir ministrų pagal tvarką kaip per Vyriausybės valandą.

Taigi pirmasis turi teisę du klausimus užduoti opozicijos lyderis A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, jūs daug kalbėjote apie tai, ką planuojate daryti šiais ir kitais metais, bet iš tikrųjų šiandien svarstome jūsų ataskaitą už praeitus metus. Praeitais metais yra įvykę keletas svarbių dalykų, su tuo galima pasveikinti Vyriausybę ir pasidžiaugti, bet tai yra daugiausia tęstiniai dalykai, tokie kaip terminalo statybos užbaigimas, euro įvedimas arba toks bendras sutarimas, kad V. Putino agresijos akivaizdoje reikia didinti finansavimą krašto apsaugai. Jūs tai padarėte ir tikrai su tuo galime pasveikinti.

Kita vertus, galime pasveikinti, kad praeitais metais lėtai dirbdami nepadarėte kokių nors grubių klaidų, todėl ekonomikos augimo skaičiai liko dar vis gana dideli, nors pradeda matytis ir stagnacijos požymiai. Labiausiai iš praeitų metų gąsdina tai, kad negalima pamatyti jokių jūsų Vyriausybės...

PIRMININKĖ. Klausimas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...naujų idėjų arba iniciatyvų ir todėl matome tą stagnacijos pavojų. Sakykite, ar galite įvardyti...

PIRMININKĖ. Aš noriu priminti, kad klausti – viena minutė.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Baigiu! Ar galite įvardyti, kokias naujas iniciatyvas ar idėjas jūs praeitais metais pradėjote?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš norėčiau...

PIRMININKĖ. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Žinot, labai gerai, kai Vyriausybė priima sprendimus ir juos pradeda įgyvendinti. Aš prisimenu tam tikrą laikotarpį (nenoriu gyventi prisiminimais), kaip norėjote padaryti, kas buvo susiję su Aplinkos ministerijos tam tikrom programom ir kitom, bet taip ir nepajudėjote iš to taško. Aš tikriausiai jau įvardijau, kad prasižada kvartalinę gyvenamųjų namų renovacija. Kartu joje dalyvauja Vokietijos kompanijos, kurios pačios atvažiavo į Lietuvą ir atsirinko tris regionus. Toliau – Energijos efektyvumo programa, kuri susideda iš dviejų dalių. Tai viešieji pastatai ir gatvių apšvietimas. Dar nauja programa – JESSICA II.

Mielieji, bendraudamas su profesinėmis sąjungomis išgirdau, kodėl nebuvo liečiamas anksčiau Darbo kodeksas, kuris, aš manau, tik blogino Lietuvos žmonių darbo sąlygas, atleidimus iš darbo, nebūdavo išmokamos išmokos. Šita Vyriausybė ryžosi šitam žingsniui. Teritorijų planavimas, kuris tikriausiai apėmė virš 100 įstatymų, yra užmirštas, nebuvo paliestas nuo 1996–1997 m.

Energetikos projektai. Jeigu ne šitos Vyriausybės ryžtingas elgesys, kalbant apie suskystintų gamtinių dujų terminalo įgyvendinimą, dar šiandien būtų kalbama apie viešųjų konkursų skelbimą arba rangovų atrinkimą. Mūsų naujas etapas – mes nesustojame prie terminalo. Mūsų planuose jau yra dujų saugyklos „Klaipėdos naftos“ teritorijoje. Įgyvendinę šitą projektą, mes tikimės, kitų metų pabaigoje pradėsime antžeminius darbus. Laivu tikimės aprūpinti (planai) Estijos, Suomijos ir Švedijos būsimas dujų saugyklas. Dirbama netgi tarptautiniu lygiu. Aš jums galėčiau vardyti labai daug.

PIRMININKĖ. Ačiū Ministrui Pirmininkui. Antrą klausimą užduoda opozicijos lyderis. Ruošiasi K. Starkevičius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, turime konstatuoti, kad jūs pats negalite įvardyti kokių nors naujų darbų ir naujų idėjų.

PIRMININKĖ. Aš noriu paprašyti užduoti klausimą.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš toliau klausiu. Aš toliau ir noriu klausti ta pačia tema. Gerbiamasis premjere, ar jūs galėtumėte pritarti tai nuomonei, kurią viešai skelbia žinomi žurnalistai, apžvalgininkai, pavyzdžiui, A. Tapinas, „Delfi“ paskelbęs visai neseniai vieną iš apžvalginių straipsnių „Rekviem bailiams ir chamams“, kuriame jisai, be kitų temų, įvertina ir jūsų Vyriausybės ministrus, įskaitant ūkio ministrą E. Gustą, kurį jis pavadina „best kept secret“ Lietuvoje yra ūkio ministras Evaldas Gustas“, įvardydamas, kad štai tokie ministrai, kurie nesugeba sugeneruoti jokių naujų idėjų, ir yra jūsų problema. Ar galite jūs pritarti tokioms viešai paskelbtoms nuomonėms, kaip ir tai, kad, pavyzdžiui, šiandien... Kaip jūs vertinate tai, kad šiandien Seniūnų sueigoje atvirai buvo svarstoma, kad reikia interpeliuoti ministrą K. Trečioką, nes jo pradėtos vadinamosios pertvarkos saugomose teritorijose yra visiškai prieštaraujantis galiojantiems įstatymams?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Jūs čia dabar kalbate apie du ministrus. Galiu pasakyti, kad šitie ministrai arba jų kompetencija yra aukšta ir žmonės yra labai tolerantiški. Jie nėra tie žmonės, kurie liptų ant *bačkos* ir bandytų iš nieko padaryti kokį nors grūdą, kas kažkada būdavo priimtina daryti išleidžiant milijonus.

Tikrai šitie ministrai yra labai atsakingi, aš žinau jų nuveiktus darbus. Pavyzdžiui, vakar su ūkio ministru ir kartu su Pramonininkų konfederacijos prezidentu kalbėjomės apie artimiausią perspektyvą, ir nė iš vienos verslo organizaci-

jos neišgirdau jokių priekaištų. Kad jis yra mandagus, kultūringas, tai yra, aš manau, labai teigiamos ir vertinamos savybės. Irgi kai kurių dalykų reiktų pasimokyti, bet kai kam dar, matyt, politika yra suprantama, kad reikia išeiti į viešumą, šaukti, rėkti, o po to būti gal kaip nors labiau pastebėtas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Starkevičius. Ruošiasi E. Masiulis.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Mano klausimas būtų dėl Vyriausybės programos 396 punkto, kuriame skelbiama: „Įsipareigojame iš esmės peržiūrėti teisinę bazę, reglamentuojančią žemės ūkio produkcijos pirkimą ir pardavimą, kad būtų įteisintos ilgalaikės žemės ūkio produkcijos pirkimo-pardavimo sutartys. Numatysime geresnį šio proceso kontrolės mechanizmą.“ Praėjusių metų karti patirtis pieno gamintojų sektoriuje parodė, kad iš tikrųjų Vyriausybė nieko nepadarė – kainos krito drastiškai ir nebuvo sudrausminti perdirbėjai nei teisiniais, nei ekonominiais būdais. Be to, žadėjote rinkiminės kampanijos metu sumažinti PVM šviežiai mėšai.

Gerbiamasis premjere, kada šiuos pažadus tesėsite?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamasis kolega, tikriausiai jūs esate patyręs politikas ir žinote, kad daryti mokestinę reformą, kai yra tokia geopolitinė situacija... Aš džiaugiuosi, kad tos prognozės, kurios buvo Lietuvai taip maždaug planuojamos, tai aš jums dabar galiu pasakyti, nes pasibaigė tam tikras laikotarpis – BVP kritimas minus 4,4 %. Aš džiaugiuosi, kad Lietuvos žmonės yra labai išmintingi, atsakingi, labai darbštūs ir labai greitai suprato, kokios galimos pasekmės ir persiorientavo ieškoti naujų rinkų. Ir valdžia ne į apkasus nulindo, bet atvirai dirbo, kalbėjo, tarėsi ir t. t. Kalbėti dėl mokestinių lengvatų šiandien būtų visiškai neišmintinga.

Dėl kainų. Aš nesupratau, jeigu pieno kainų kritimo... tikriausiai mums suprantama, dėl kokių priežasčių visa tai vyko. Jeigu žiūrėtume tarptautinę statistiką, vis dėlto mes išlaikėme tą patį vidurkį. Bet aš norėčiau gal žemės ūkio ministrei perduoti žodį ir ji detaliau paaiškintų dėl tų įsipareigojimų galimo nevykdymo.

V. BALTRAITIENĖ (DPF). Nežinau, kokie įsipareigojimai nevykdomi. Viskas yra vykdoma. Kainų kritimo turbūt prognozuoti negalime ir žinome, kad dėl visų Europos Sąjungos valstybių vadovų sprendimo iš Rusijos buvo atšakas ir embargas buvo pradėtas dėl politinių sprendimų, kurių niekas neinvestuoja ir kuriems visos valstybės pritarė. Kaip aš sakau, šitas atoveiksmis sudarė labai geras sąlygas tiek mūsų perdirbėjams, tiek mums, politikams, iš tikrųjų peržiūrėti kitas rinkas, kas ir buvo padaryta.

Šiandien iš tiesų eksportuoti savo produkciją mes galime į daugiau kaip šimtą valstybių. Tik mūsų perdirbėjai, įvertindami tai, kad tai yra daug brangiau, aišku, ne taip lengvai ir ne tokiais dideliais kiekiais tą gali padaryti, ir jeigu labai išaugo eksportas, ypač sviesto, į kitas valstybes, tai nereikia, kad pinigais tas išaugo. Patvirtinti kainas, nežinau, kas gali ryžtis nustatyti kainas esant rinkos ekonomikai, ne planinei ekonomikai, kaip buvo anksčiau. Mes ne kartą ir jūsų komitete, ir su socialiniais partneriais šnekėjome, kad šito padaryti negalime ir negalėsime. Tarp kitko, poveikį turi visa pasaulinė rinka. Kalbant apie pieno miltus, kurie yra biržos prekė, turbūt nei Lietuva, nei kita valstybė tam įtakos daryti negali.

O dėl ilgalaikių sutarčių įstatymas yra pateiktas. Teisės ir teisėtarkos komitetas dėl kai kurių punktų svarstė, ar atitinka Konstituciją, buvo nuspręsta, kad konstitucingumui nėra jokio pavojaus. Kitą savaitę, manau, šitie įstatymai su tam tikrais perdirbėjų, pačių žemdirbių įsipareigojimais tikrai atsidurs Seime ir matysime, kaip jūs balsuosite. Taigi yra daroma tai, ką įsipareigojome.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Aš tik noriu priminti: klausimui – 1 minutė, atsakymui – 2 minutės. Klausia E. Masiulis. Ruošiasi P. Gylis.

E. MASIULIS (LSF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Mielas premjere, gerbiamoji Vyriausybė, jūsų Vyriausybės veiklos ataskaitos pristatymas primena dviejų žvejų pokalbį apie tai, kas didesnę žuvį per gyvenimą yra sugavęs. Bet, kalbant rimtai, aš visgi šioje ataskaitoje pasigedau jūsų informacijos apie tai, kad per pastaruosius metus yra išaugęs valstybės tarnautojų skaičius daugiau negu tūkstančiu tarnautojų, lyginant su ankstesniu, nors Vyriausybės programoje yra aiškus įsipareigojimas nedidinti valstybės valdymo išlaidų. Kalbant apie Europos Sąjungos finansinę paramą, mes girdime: kartos dovana ateinančioms kartoms, statysime, tvarkysime, bet po 2020 m. mes Europos Sąjungos finansavimą labai stipriai sumažinsime. Gal galite nurodyti konkrečiais skaičiais, kiek 2015–2020 m. Europos Sąjungos investicijos duos bendrojo vidaus produkto augimo po 2020 m. Lietuvos ekonomikai?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už klausimus. Pirmiausia dėl tūkstančių tarnautojų kokių nors papildomų etatų įsteigimo tikrai tokios informacijos neturiu. Nebent savivaldybėse kas nors galėtų būti. Tikrai mūsų valstybės lygiu, jeigu kalbėtume apie ministerijas, joms pavaldžias institucijas, Vyriausybė tikrai to... Mes labai aiškiai šitą klausimą esame pasakę, arba tiesiog aiškiai pasakyta visiems ministrams, kad jokių papildomų etapų nebus įvesta, nebent atsirastų kokios nors papildomos funkcijos.

Dabar dėl tų prognozių. Nežinau, nebent finansų ministras galėtų atsakyti.

R. ŠADŽIUS. Klausimas iš tikrųjų labai abstraktus, tačiau vertinimai buvusios Europos Sąjungos finansinės paramos yra įvairūs ir yra tvirtinama, kad su Europos Sąjungos finansine parama kiekvienais metais Lietuvoje sukuriama bent keletas procentų BVP. Mūsų augimui tai iš tikrųjų labai svarbus faktorius. Svarbus faktorius ypač tuo metu, kada iš nacionalinių lėšų, iš savo surinktų mokesčių mes nepajėgūs finansuoti būtinų infrastruktūrinių projektų, ypač susisiekimo, energetikos srityje, tai iš tikrųjų labai rimta parama, ir mes stengsimės ją įsisavinti tokiu būdu, kad dalis lėšų būtų investuojama ir investuojama grąžintinai, kad būtų galima panaudoti šią paramą ir pasibaigus laikotarpiui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tikrai negaliu, nes laikas ir taip baigėsi. Turėsite Vyriausybės valandą, galėsite paklausti. Negaliu ignoruoti gerbiamųjų kolegų, reikia, kad visi nors po vieną kartą paklaustų.

Klausia P. Gylis, ruošiasi R. Tamašunienė. Dar Vyriausybės valanda bus, galėsite paklausti.

P. GYLYS (MSNG). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamasis premjere, tenka pripažinti, kad šita Vyriausybė dirba gana stabiliai. Sunkoka būtų surasti tokių voliuntaristinių sprendimų, kurie kartais Lietuvos istorijoje nesunkiai

surandami. Bet stabilumo maža, reikia ir pažangos šalyje, pažangos visuose sektoriuose. Taip jau išeina, kad pas mus visa pažanga siejama tik su verslu, o man, kadangi aš esu ne liberalas, viešasis sektorius – irgi ekonomikos dalis, o viešieji poreikiai yra tenkinami per biudžetą. Mano klausimas iš dviejų dalių. Pirmiausia, ar jūs strateguojate nors kokį biudžetinių pajamų procento nuo BVP didinimą? Šiandien jis yra mažiausias visoje Europos Sąjungoje. Vadinas, viešieji poreikiai vien dėl to kenčia.

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

P. GYLYS (MSNG). Antra. O kaip bus su progresiniais mokesčiais?

R. ŠADŽIUS. Galbūt aš perimsiu, jeigu premjeras leis. Taip, mes strateguojame ir iš tikrųjų per ilgesnę perspektyvą, be abejo, mes galėtume pastebėti, kad darbo jėgos apmokestinimą, jo dalį bendroje mokestinių pajamų apimtyje reikėtų mažinti kitų mokesčių sąskaita. Šiuo metu mes matome labai didelį rezervą gerinti pridėtinės vertės mokesčio surinkimą. Kadangi kalbame apie 2014 m. ataskaitą, 2014 m. mes žengėme labai svarbų žingsnį gerindami dyzelino akcizų surinkimą, ir tai mums padėjo, nepaisant to, kad tais metais tikrai šlubavo pridėtinės vertės mokesčio surinkimas, įvykdyti biudžeto pajamų planą, nepaisant pablogėjusios ekonominės padėties.

Tačiau ateityje, be abejo, didinti mokestinių pajamų įplaukas į biudžetą ir atitinkamai tokiu būdu didinti persikirsdomą BVP dalį mes tikrai planuojame, bet šiuo metu, šiandien, pagrindinis rezervas, kaip aš minėjau, yra pridėtinės vertės mokesčio surinkimo gerinimas, todėl 7 tūkst. mokesčių mokėtojų jau nuo gegužės 1 d. sudaro išrašytų ir gautų PVM sąskaitų faktūrų registrus, kuriuos kartu su PVM deklaracija iki atitinkamos birželio datos turės pateikti Mokesčių inspekcijai, ir mes atliksime analizę, ar nėra šiuose deklaracijose ir šiuose sąskaitose piktnaudžiavimų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėl progresinių mokesčių. Mes esame numatę diskusiją netgi savo partijos prezidento posėdyje, gal net ir tarybos posėdyje, nes puikiai suprantame, kad, pritaikius tam tikras lengvatas gyventojų pajamų mokesčiui, tam tikrą negautų lėšų dalį reikėtų kompensuoti kitais mokesčiais arba geresniu mokesčių administravimu, apie ką kalbėjo ir finansų ministras. Tikiuosi, dar kartą pakartosiu, kad išmanioji mokesčių administravimo sistema tikrai leis sukaupti papildomas pajamas ir tikrai santykis su bendruoju vidaus produktu bus jau kitoks. O konkrečiai dėl progresinių mokesčių bus atsakyta vėliau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi A. Sysas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRAF). Gerbiamasis premjere, aš noriu paklausti, kodėl vis dėlto artėjant kadencijos pabaigai vis labiau nutolstama nuo Vyriausybės programos ir veikiama netgi priešinga kryptimi? 175 punktą skelbia, kad koreguosime bendrojo ugdymo mokyklų reformą taip, kad nebūtų draskomas suformuotas mokyklų tikslas, kad būtų išsaugotos mokyklos kaimo vietovėse, kad būtų atsižvelgta į susiformavusią ir sėkmingai veikiančią tautinių mažumų švietimo sistemą. Realybė yra visai kitokia, ir tos mokyklos yra draskomos ir iš tikrųjų kaimo vietovės dar labiau nukentės, negu buvo iki šiol, o visos dešimties programos skirsnis, skirtas tautinių mažumų ateičiai, iš viso nepajuda iš mirties taško. Tai aš, dabar atstovaudama viešajam interesui, piliečių lūkesčiams ir viltims, noriu dar kartą jūsų paklausti apie deklaruotą rūpestį, meilę ir realybę, kada ir kodėl taip?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Jūs tikriausiai puikiai atsimenate, kada buvote koalicijoje, tada koalicija ir Vyriausybė priėmė sprendimus, kad mažos mokyklos rajonuose nebūtų uždaromos. Tam buvo palikta (dar tuo metu, aišku, buvo litai) 60 mln. Lt, neatsižvelgiant į moksleivių skaičiaus sumažėjimą, kad mokyklos, nutolusios nuo miestų centrų, būtų neuždarytos (pasikartosiu). Antra, pačios savivaldybės yra atsakingos už mokyklų reorganizavimą, tai yra jų funkcija. O jeigu jūs turite konkrečių pavyzdžių apie tautinių mažumų mokyklas, tai prašau pateikti, tada mes atskirai ir kalbėsime, nes mes sulaukėme atvirksčio nusiskundimo – kai kurių Vilniaus miesto gimnazijų direktoriai pateikė pavyzdžius, kiek kai kuriose mokyklose, kuriose dėstoma kita kalba, tenka ploto vienam moksleiviui, kiek moksleivių yra vienoje klasėje. Tie skaičiai, jeigu jie yra teisingi, jūsų minėtose mokyklose sudaro didelį pranašumą prieš tas mokyklas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Dambava. Atsiprašau, A. Dambava.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pirmininke, aš manau, kad jūs puikiai išdėstėte tuos darbus, kuriuos Vyriausybė nuveikė, ir tuos prioritetus, kuriuos mes turėsime padaryti 2015 m. Aš manau, kad vargu ar kuris nors salėje abejoja, kad jeigu mes juos visus įvykdysime, tikrai Lietuvos ir Lietuvos gyventojų gyvenimas gerės. Gyvenimo kokybės augimas priklauso nuo užtikrinto ministrų kabineto darbo. Mano klausimas apie ateitį, o tiksliau, apie pažymą, kurios išpopuliarėjo skiriant vieną ar kitą pareigūną, ypač paskutiniu metu. Ar vadovaudamasi savo subjektyvia nuomone ir nepateikdama labai konkrečių kaltinimų Prezidentė nepažeidžia valdžių pasidalinimo principo? Tiksliau, aš paprasčiausiai perfrazuosiu vieną posakį – kodėl tai, kas galima Prezidentės patarėjai, negalima buvusiam Seimo Pirmininkui? Aš apie pažymą.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Noriu pasakyti, jeigu pažyma, kuri yra riboto naudojimo arba slapta ir kurioje fiksuojami konkretūs faktai ir ji atsakingai pasirašoma su visiška atsakomybe tų žmonių, kurie atliko tyrimus, tai aš manau, tai yra labai gerai, nes vadovai, arba žmonės, užimantys atsakingas pareigas, tikrai turi laiku gauti tokią informaciją. Bet kai rašoma „galimai manoma“ arba „pagal gautą tam tikros institucijos informaciją“, kas pastaruoju metu pasidarė labai populiariu, paskui, kada kalbėsi su tuo žmogumi, kuris gali naudotis tais dokumentais, pamatai, kad kai kada tai prasilenkia su sveika logika.

Kaip pavyzdį pasakysiu. Vienoje pažymoje buvo pažymėta, kad tam tikri žmonės lyg ir protegavo vieną žmogų užimti departamento direktoriaus pareigas. Iš tikrųjų Politinėje taryboje buvo pritarta jo kandidatūrai, buvo atsakingai svarstytos kelios kandidatūros, taip, tas žmogus pasakė, kad jį pažįsta geriau ir jį rekomenduoja, be to, jį pažįsta ta bendruomenė, kurioje jis dirbs, su kuria susipažins. Kai kas traktuoja, kad kažkam buvo daroma įtaka, kad tas darbuotojas užimtų tas pareigas. Mes tikriausiai prieisime iki tokių keistų atvejų, kuriuos nežinau, kaip reikės įvardinti.

PIRMININKĖ. Ačiū, premjere. Paskutinis klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Pirmiausia, premjere, noriu padėkoti jums, jūsų komandai už darbą, palinkėti sėkmės ateityje. Tikrai tokiomis sunkiomis sąlygomis jaučiamės gana saugiai. Ačiū jums už tai.

Mano klausimas būtų jums, premjere, galbūt ir energetikos ministrui, tai gana pabodęs klausimas. Jūs savo ataskaitoje nieko neužsiminėte apie Visagino atominę elektrinę, apie daromus veiksmus, derybas su regioniniais partneriais. Aš norėčiau labai konkrečiai paklausti, ar mes šiemet išgirsime kažkokį galutinį variantą, ar mes ką nors darysime, ar ne? Gal nevarginkite nei savęs, nei žmonių? Ačiū.

R. MASIULIS. Ačiū jums už klausimą. Su atomine elektrine situacija yra tokia, kad mes esame žengę antrą iš trijų žingsnių, kuriuos nustatė partijų susitarimas, pagrindinių partijų susiarimas, tai yra santykiai su regioniniais partneriais. Su regioniniais partneriais mes diskutuojame, kokios turėtų būti ir vienos, ir kitos pusės atsakomybės vystant šį projektą, kadangi projektas yra numatomas tik su partneriais. Garantuoti už partnerių tempą, už jų požiūrį, už jų Vyriausybės pasikeitimą mes tikrai negalime. Mes dedame visas pastangas ir tikrai sieksime šiais metais aiškumo tarp partnerių. O garantuoti už partnerius negalime. Patys matome, pasaulyje kiti projektai, tiek Jungtinėse Amerikos Valstijose, tiek kitur, vyksta daugelį metų, nes tai yra labai sunkus ir atsakingas projektas. Atominė energetika turi didelę įtaką ūkiui, turi kitus dalykus, kuriuos reikia labai gerai pasverti. Tas spaudimas ar reikalavimas tuoj pat atsakyti į klausimus netinka šitam projektui. Galiu tik pasakyti, kad mes tikrai dėsime visas pastangas, kad per šiuos metus su savo partneriais išsiaiškintume.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėkojame ministrams. Dėkoju Ministrui Pirmininkui už išsamios ataskaitos pristatymą, dėkoju visiems ministrams. Po išsamios ataskaitos pristatymo nebalsuojama. Ataskaitą svarsto visi komitetai pagal savo sritis. Seimo plenariniame posėdyje planuojama svarstyti ir diskutuoti birželio 2 d. Ar galime pritarti dėl datos? Pritarta. Ačiū.
